

THE UNIVERSITY: AN INSTITUTION OF SOCIETY

Eines "on line" en el procés d'aprenentatge de la història econòmica: una caixa d'eines docents

1. Abstract in your paper's language

El Dept. d'Història i Institucions Econòmiques de la UB té una llarga tradició en la innovació docent i del treball en equip. Les eines docents desenvolupades i utilitzades fins aquests moments han estat de gran interès, tot i que cal complementar-les amb noves eines que augmentin el protagonisme de l'estudiant en el seu propi procés d'aprenentatge. Amb aquest objectiu s'ha dissenyat una caixa d'eines docents, amb el format d'una base de dades telemàtica. El projecte pretén incorporar plenament les TIC en el procés d'aprenentatge de la Història Econòmica.

2. Abstract in English:

The Department of Economic History and Institutions of the UB has a long tradition on teaching innovation and teamwork. The teaching tools used and developed until now have been of great interest, but they should be complemented with new tools to increase the role of students in their own learning process. With this objective it has been created a teaching toolbox in the form of an electronic database. The project aims to fully incorporate ICT in the learning process of economic history.

3. Keywords:

Embedded learning, on-line knowledge, TICs for academic purposes

4. FIELD OF KNOWLEDGE: Social and Legal Sciences

5. SUBJECT AREA:

Evaluation and Institutional Quality

- Innovation In Higher Education
- Autonomous Student Learning

ADMINISTRATION OFFICE
7TH CIDUI

THE UNIVERSITY: AN INSTITUTION OF SOCIETY

6. PRESENTATION CATEGORY:

- Oral Presentation

7. Development:

a) Objectives

El marc teòric: una experiència docent al voltant del concepte del *blended learning*

La proposta docent i pedagògica que inspira el projecte parteix dels plantejaments del *blended learning*. Una bona definició d'aquest concepte és "*blended learning is the organic integration of thoughtfully selected and complementary face-to-face and online approaches and technologies*" (Garrison; Vaughan, 2008, p. 5). Tanmateix, "*Blended learning emerges from an understanding of the relative strengths of face-to-face and online learning*" (Garrison; Vaughan, 2008, p. 6). L'essència d'aquest aproximació a les TIC consisteix en combinar les possibilitats d'ambdues i anar, fins i tot, més enllà de les possibilitats que presenta cadascuna d'elles per separat. Per tant, el desenvolupament de les TIC no han de suposar la desaparició del model docent centrat en el docent (Kember 1997), sinó reformular-ne el seu paper.

L'altra cara de la moneda és el creixent protagonisme dels alumnes en el seu procés d'aprenentatge. Aquesta fórmula exigeix una actitud activa dels alumnes. Aquesta actitud activa afavoreix un aprofundiment molt notable en l'assoliment dels coneixements (*deep learning approach*) (Broad et al., 2004; Rogers, 2004). Aquesta estratègia no passa per donar total protagonisme a l'alumne en el procés que podria proposar el *student-centred model*. La seva autonomia en el procés d'aprenentatge està regulada per les indicacions contingudes en el pla docent i en l'Entorn Virtual d'Ensenyament i Aprenentatge utilitzat (els *Virtual learning environments*-VLEs). En aquest cas es fa referència al Campus Virtual de la Universitat de Barcelona basat en el Moodle, que s'inscriu en un enfoc construccionista de l'aprenentatge. L'ús

ADMINISTRATION OFFICE
7TH CIDUI

THE UNIVERSITY: AN INSTITUTION OF SOCIETY

del VLE és essencial per pautar, dirigir i monitoritzar el seguiment realitzat pels alumnes. Amb aquesta orientació es respon a la naturalesa presencial de la Universitat de Barcelona i a les crítiques realitzades a certes experiències de l'*e-learning* (Evans et al., 2004). L'adopció d'un model híbrid, on es combina presencialitat i espai virtual d'aprenentatge, permet conservar la naturalesa de l'ensenyament presencial i intentar, amb algun fracàs, respondre a les exigències derivades de la implementació de l'EEES. L'eina triada és la base de dades que es presenta a continuació. L'objectiu no era ni és crear una eina al voltant de la qual centrar la docència. La finalitat última era crear un mecanisme addicional i inseparable d'un treball a l'aula àgil i d'un ús quotidià del VLE. Dit d'altra forma, la base de dades no és un objectiu *per se*: és simplement un medi més a sumar als ja existents.

Una experiència docent en els ensenyaments d'Economia i Empresa

Les assignatures per les que s'ha pensat la base de dades formen part dels plans d'estudis del Graus d'Economia i ADE (sobre l'aplicació del *blended learning* en l'ensenyament d'Economia i Empresa es pot consultar Arbaugh; Godfrey et al. 2009). Les assignatures són fonamentalment d'història econòmica, tot i que s'han inclòs recursos potencialment utilitzables a la història política i social, ja que el departament imparteix també docència d'aquestes en altres ensenyaments. En aquest sentit, s'han tingut molt presents les particularitats d'una disciplina "híbrida" com es la història econòmica a cavall de la història i de l'economia. Com han assenyalat Roderick Floud i D. McCloskey la història econòmica és "*an exciting subject, a subject full of problems and controversy. It is exciting because in economic history one is constantly forced to ask the question 'why?'*" (Floud; McCloskey 1994, p. xvii). Les TICs han d'incorporar-se per ajudar als nostres alumnes a plantejar-se preguntes i cercar respostes. En aquest sentit, en el Pla Docent de l'assignatura d'Història Econòmica del Grau d'Economia es formula el següent objectiu

ADMINISTRATION OFFICE
7TH CIDUI

THE UNIVERSITY: AN INSTITUTION OF SOCIETY

general: *“L’objectiu central de l’assignatura és ajudar l’alumnat a pensar econòmicament una realitat social complexa que canvia, i per fer-ho han de recórrer a la «caixa d’eines» pròpia d’un/a economista. El repte i l’interès de la història econòmica rau en el fet de saber seleccionar en cada cas els conceptes i les eines analítiques adients de la macroeconomia o la microeconomia, per fer-les servir amb destresa i sentit comú fora del marc abstracte de la pura teoria. Les vinculacions intel·lectuals amb altres assignatures d’economia aplicada, política econòmica, hisenda pública, economia internacional, estadística i econometria també són importants.”*

La present comunicació parteix d’un treball precedent sobre l’impacte dels Entorns Virtuals d’Aprenentatge (VLE-Virtual Learning Environment) en la diplomatura de Ciències Empresarials, prèvia a la implementació dels Graus en la Facultat d’Economia i Empresa de la Universitat de Barcelona en els cursos 2007-08 i 2008-09 (M. Gutierrez i A. Carreras-Marín, 2011). En aquest primer estudi es pretenia utilitzar l’experiència obtinguda a partir de la implementació d’un VLE a la Universitat de Barcelona en els ensenyaments previs als graus, per a orientar aquesta nova metodologia docent vers el nou entorn EEES. Un dels resultats que es va constatar en aquest treball va ser l’efecte de feed-back positiu entre l’aula virtual i la classe presencial. En cap cas semblava que el VLE fos un element substitutiu de les sessions presencials, sinó que aquesta era l’element vertebrador al voltant de la qual s’articulava l’activitat virtual.

Un segon resultat que es destaca en aquest treball és l’efecte potenciador del VLE dels efectes d’aprenentatge horitzontal entre els mateixos estudiants, addicionalment al reforçament dels vincles entre estudiants i professor que també provocava el VLE. Per a enriquir i aprofundir en els efectes positius del VLE en les nostres assignatures d’història econòmica, política i social vam constatar que ens calia una nova caixa d’eines docents.

ADMINISTRATION OFFICE
7TH CIDUI

THE UNIVERSITY: AN INSTITUTION OF SOCIETY

En bona mesura, les nostres intencions i finalitats transcorren paral·leles al Projecte Institucional de Política Docent de la Universitat de Barcelona (Juny de 2006). En concret, el projecte s'adequa perfectament a dos dels objectius generals de política docent establerts en el Projecte Institucional de la Universitat de Barcelona que són:

- a) Considerar la docència de qualitat com una prioritat de la Universitat de Barcelona; afavorir una millora continuada de la docència, impulsar la innovació docent i proporcionar suport específic als ensenyaments amb les directrius de l'espai europeu d'educació superior.
- b) Desenvolupar metodologies, sistemes d'organització, ús de materials docents, tasques d'acció tutorial i sistemes d'avaluació que ajudin a millorar l'aprenentatge.

Tanmateix el projecte s'inscriu a les línies bàsiques del PMID (Programa de Millora i Innovació Docent) de la Universitat de Barcelona. La Universitat de Barcelona considera la docència de qualitat com un dels seus objectius prioritaris. El Programa de Millora i Innovació Docent contribueix a aquest objectiu afavorint la millora continuada de la docència, donant impuls i suport a la innovació docent, i estimulament activitats d'intercanvi d'experiències docents.

Una caixa d'eines docents dissenyada per a enriquir el VLE

La present comunicació consisteix en la presentació d'aquesta caixa d'eines docents elaborada pel departament d'Història i Institucions econòmiques de la Universitat de Barcelona amb el suport de l'AGAUR (MQD 2009/00186) i de la pròpia Universitat de

ADMINISTRATION OFFICE
7TH CIDUI

THE UNIVERSITY: AN INSTITUTION OF SOCIETY

Barcelona. El projecte ha estat desenvolupat de forma col·lectiva dins del marc del Grup d'Innovació Docent Consolidat (GIDC) en Història Econòmica, Política i Social, el qual forma part de l'Observatori per a la Innovació Docent de la Universitat de Barcelona (<https://www.ub.edu/oid/es>). En l'actualitat la pràctica totalitat de membres del Departament formen part del GIDC (Grup d'Innovació Docent) (2007GID-UB/12: Grup d'innovació docent a la Història Econòmica, Política i Social); el 2009 fou consolidat per la Universitat de Barcelona (2009GID-UB/09). A la darrera revisió dels grups d'innovació docent de la UB ha aconseguit mantenir la seva qualificació com a consolidat en reconeixement dels outputs generats amb una qualificació de 178 punts (GIDCUB-11/EPS).

Els continguts pràctics bàsics de les nostres assignatures d'història econòmica, política i social havien estat compilats des de feia anys en format paper en una Guia Pràctica d'Història Econòmica Mundial, publicada per la Universitat de Barcelona. El Departament d'Història i Institucions Econòmiques de la Universitat de Barcelona té una llarga tradició en la innovació docent i del treball en equip. Al llarg de la seva història ha realitzat i editat diferents materials relacionats amb la millora de la pràctica docent. Possiblement el millor exemple d'aquesta trajectòria ha estat l'elaboració l'any 1992 d'una "Guia Pràctica d'Història Econòmica Mundial", el qual va acabar tenint el reconeixement i suport del GAIU (Gabinet d'Avaluació i Innovació Universitària). Adreçada a l'estudiant, la Guia pretenia oferir un seguit de materials (sèries temporals de diverses variables, taules, gràfics, mapes o esquemes i textos) que permetessin a l'alumne disposar d'un vehicle d'aprenentatge interactiu, complementari a les classes teòriques i especialment adaptat a les classes pràctiques de l'assignatura. Així, la informació de la Guia hauria de permetre als estudiants (però també als professors) formular-se

ADMINISTRATION OFFICE
7TH CIDUI

THE UNIVERSITY: AN INSTITUTION OF SOCIETY

mútuament preguntes que il·luminessin, concretessin i matisessin les explicacions generals sobre la trajectòria de l'economia i els esdeveniments econòmics en perspectiva històrica.

El projecte d'elaboració de la Guia va acabar materialitzant-se el curs 1993/1994, moment en què Publicacions i Edicions de la Universitat de Barcelona realitza la primera edició de la “Guia Pràctica d’Història Econòmica Mundial” (gener de 1994). La Guia ha estat un èxit, tant pedagògic com editorial. El seu ús s’ha fet indispensable en el seguiment de l’assignatura d’Història Econòmica Mundial. I no només a la Facultat de CC. Econòmiques i a l’Escola de CC. Empresarials de la Universitat de Barcelona, sinó també a la majoria de Facultats i Escoles del nostre país i a una part de les de la resta de l’Estat. De fet, des de setembre de 1995 existeix una edició en llengua castellana de la Guia, publicada també per la UB. Des de la seva primera edició, la Guia Pràctica ha sofert diverses modificacions. Fa temps, però els professors d’Història i Institucions Econòmiques i el Grup d’Innovació Docent (GIDC) que agrupa a la majoria hem advertit la necessitat de la seva profunda actualització conceptual i de continguts.

El nou repte que es presentava era actualitzar els seus continguts, a la vegada que el seu format havia de ser més adient als nous entorns d’aprenentatge virtual que estaven utilitzant en els darrers cursos, fins i tot abans de la implementació dels Graus a la nostra universitat. A hores d'ara, les sèries històriques sobre Producte Interior Brut, població, salaris reals, nivells d’escolarització o alçada mitjana de la població tenen un abast (i una qualitat) molt superiors a la de fa pocs anys enrere. En segon lloc, la implantació de l’EEES suposa una transformació en el procés de formació universitària. Primer, perquè insisteix en la necessitat de fomentar les competències, capacitats i habilitats (aprendre a

ADMINISTRATION OFFICE
7TH CIDUI

THE UNIVERSITY: AN INSTITUTION OF SOCIETY

aprendre) de l'alumne. Segon, perquè els nous crèdits ECTS posen de manifest la necessitat d'una millor programació, entre d'altres del treball no presencial guiat pel professor. Atenent a algunes d'aquestes consideracions, la Guia Pràctica ha estat recentment actualitzada en el seu format paper (Enric Tello (coord.), 2006), mentre que el projecte que es presenta en aquesta comunicació ha suposat un canvi del seu format que ha permès anar molt més enllà amb la naturalesa dels continguts docents compilats.

Objectius del present projecte d'innovació docent

Els objectius d'aquest projecte han estat:

- 1) Reforçar la continuïtat i regularitat del treball individual i col·lectiu de l'alumne a partir de l'anàlisi dels materials, que fomentin competències i capacitats. Aquestes són qüestions importants, atès que incideixen en dos aspectes cabdals de la nova organització dels estudis universitaris: el foment de les competències i capacitats dels alumnes i l'atenció a l'aprenentatge no-presencial guiat pel professor. Les competències que s'inclouen en el Pla Docent de l'assignatura d'Història Econòmica són les següents:

Transversals comunes de la UB

- Capacitat d'aprenentatge i responsabilitat (capacitat d'anàlisi, de síntesi, de visions globals i d'aplicació dels coneixements a la pràctica / capacitat de prendre decisions i d'adaptació a noves situacions).

Transversals de la titulació

- Capacitat d'adaptar-se a entorns dinàmics. La competència es concreta en:

ADMINISTRATION OFFICE
7TH CIDUI

THE UNIVERSITY: AN INSTITUTION OF SOCIETY

- a) Capacitat d'identificar i de comprendre els processos de canvi i innovació, i analitzar-ne les implicacions.
- b) Capacitat de preveure, d'adaptar i de proposar alternatives davant dels canvis econòmics, socials, tecnològics, etc.

Específiques de la titulació

- Capacitat per apreciar la història i el desenvolupament de les idees econòmiques així com de les realitats econòmiques actuals en diferents àmbits territorials. Aquesta competència es concreta en:

- a) Coneixement de les diferents doctrines econòmiques que han utilitzat i utilitzen els economistes, així com comprensió de les bases analítiques de cadascuna.
- b) Coneixement i comprensió dels fets econòmics rellevants amb perspectiva històrica per saber explicar els processos que han conduït a la realitat actual.
- c) Coneixement de la realitat econòmica actual catalana, espanyola i mundial, i capacitat per analitzar-la.

- Capacitat d'elaborar, analitzar i interpretar la informació econòmica. Aquesta competència es concreta en:

- a) Capacitat per obtenir, tractar i analitzar dades conduents a la presentació d'informació econòmica, tant interna com externa, de les entitats públiques i privades.
- b) Capacitat per interpretar un informe econòmic d'una entitat econòmica.
- c) capacitat per interpretar correctament els gràfics, els índexs econòmics i les seves representacions derivades, i emetre informes tant escrits com orals.
- d) Capacitat per interpretar, analitzar i dur a terme operacions financeres i d'inversió.

- 2) Fomentar l'aprenentatge participatiu de l'alumne a partir de la discussió col·lectiva. La participació de l'alumnat en el seu aprenentatge afavoreix l'assimilació de

ADMINISTRATION OFFICE
7TH CIDUI

THE UNIVERSITY: AN INSTITUTION OF SOCIETY

- continguts. En aquest sentit, la nova utilitat pretén adaptar a l'entorn virtual i a l'ús semipresencial una part significativa de les sèries temporals, gràfics i esquemes a incloure en l'edició paper o CD de la Guia Pràctica esmentada anteriorment, seguint la lògica que es deriva del nou EEES. Es tracta de motivar a l'alumne per a que s'enfronti de manera interactiva als continguts de l'assignatura a través dels materials que es proposen.
- 3) Millorar la formació i el rendiment acadèmic de l'alumne. Els dos objectius anteriors formen part d'un objectiu final i més ampli: aconseguir la millora de la formació i el rendiment acadèmic dels alumnes. Essent aquest un dels ítems que serveixen per a validar els nous graus, les mesures que puguin millorar aquest rendiment revesteixen especial importància en el cas dels ensenyaments d'Economia i Empresa, els quals degut a l'elevat nombre d'estudiants que componen els grups presenten resultats no gaire satisfactoris en aquests ítems.
- 4) Donar a conèixer a un economista o graduat en ADE les eines quantitatives i d'altra mena bàsiques per aproximar-se a una visió dinàmica de l'economia. Seria, també, des d'aquest punt de vista una aproximació a la recerca. Cada pràctica que utilitzi des de diferents punts de vista la base de dades propiciarà el desenvolupament d'algunes competències i habilitats bàsiques en un investigador en ciències socials. D'aquesta forma l'alumne aprèn continguts de la matèria i de l'existència d'una sèrie de recursos que podran ser de gran importància a la seva futura formació (INE, IDESCAT, Great Britain Historical Database Online, Global Finance, Gronigen Growth & Development (GGDC), Penn World Table, Center for International Comparisons, University of Pennsylvania, etc.). Els exemples poden ser diversos. Un pot consistir

ADMINISTRATION OFFICE
7TH CIDUI

THE UNIVERSITY: AN INSTITUTION OF SOCIETY

en l'elaboració de gràfics i quadres sobre un determinat moment històric a partir de les bases de dades disponibles i, òbviament, la seva interpretació. Dit d'altra forma, en lloc de proporcionar-li el docent el material, l'alumne l'haurà d'elaborar el mateix i treure'n conclusions. Un altre exemple seria el comentari de text, tot utilitzant textos procedents de llibres electrònics o d'hemeroteques virtuals.

- 5) Atorgar al docent una eina versàtil per generar nous materials docents. La versatilitat passa per oferir eines específiques per cada moment i per cada perfil de grup. Aquesta mateixa flexibilitat facilita el disseny d'activitats pràctiques molt personalitzades, actualitzades i dinàmiques.

b) Description of your work

Aquests objectius s'han plasmat en una sèrie d'activitats que han consistit en:

- 1) Reunir la informació d'eines "on-line" de tipus històric i econòmic que puguin ser útils en la docència i aprenentatge de la història econòmica. En aquesta etapa, en primera instància, s'ha procedit a la posada en comú dels materials acumulats de forma individual pel professorat dels equips docents implicats en el projecte. En segon lloc, s'ha procedit a una explícita política de recerca de noves eines.
- 2) Classificar la informació recollida en funció de períodes, tipus de l'eina, idioma, abast geogràfic, etc. El resultat ha estat una base de dades en constant ampliació i actualització.

ADMINISTRATION OFFICE
7TH CIDUI

THE UNIVERSITY: AN INSTITUTION OF SOCIETY

3) Creació de carpetes temàtiques amb aquests materials i incorporació al Campus Virtuals dels membres del grup d'innovació docent (GIDC) i per extensió, a altres membres del departament.

Els elements essencials per a l'èxit del projecte eren: bona interacció coordinador i altres membres del grup, bona tria del becari, bona comunicació del grup amb el becari i bon suport de l'equip del PMID de la UB (responsable de la construcció de la base de dades). En paral·lel, alguns grups anaven experimentant amb les eines derivades del nou aplicatiu. El títol final de la base de dades és el de “Recursos d'història econòmica, social i política”.

La mecànica de treball fou la següent:

- Creació d'un llistat de diferents fonts docents i la seva anàlisi. S'advertia el seu potencial ús. Aquesta anàlisi ja va fer veure quins haurien ser els camps de la base de dades i els seus criteris de cerca. En principi els criteris eren geogràfics, cronològics i tipus de font.
- Construcció de la primera versió de la base de dades. Els treballs en aquesta van fer els límits dels plantejaments inicials i la seva rectificació. En aquest sentit en va perfilar millor la cerca assistida, els temes i els períodes. També es van introduir criteris de rellevància a les fonts recollides.

La base de dades està disponible des del juny de 2011 a la pàgina web del departament d'Història e Institucions Econòmiques de la Universitat de Barcelona: <http://www.ub.edu/histecorecursos/>. El projecte és publicitar-la a través de la

ADMINISTRATION OFFICE
7TH CIDUI

THE UNIVERSITY: AN INSTITUTION OF SOCIETY

“Asociación Española de Historia Económica” (AEHE) i donar-li també una projecció internacional un cop es tingui elaborada la seva versió en anglès. En aquest moments té disponibles 1.168 recursos. La pàgina d’inici presenta algunes de les eines qualificades de major utilitat.

Figura 1- Interficie d’entrada

Figura 2- Interficie del cercador

ADMINISTRATION OFFICE
7TH CIDUI

THE UNIVERSITY: AN INSTITUTION OF SOCIETY

Les possibilitats de cerca a la base dades són tres:

1- Cercador.

Aquesta possibilitat pretén realitzar la cerca en funció de vàries paraules claus en que s'ha organitzat la base de dades. El primer criteri és el de període, el segon una zona geogràfica, el tercer un país, el quart un tema i/o tipus de font. Tots aquests criteris sumats o per separats activen la cerca.

El períodes que s'han distingit són: Antiguitat, Alta Edat Mitjana, Baixa Edat Mitjana, 1350-1500, 1500-1600, 1600-1700, 1700-1800, 1800-1914, 1900-1950 i 1950-2010.

Les “regions” triades són Àfrica, Àsia, Civilitzacions/Imperis Antics, Europa Escandinava, Europa Mediterrània, Europa Occidental, Europa Oriental i Balcans, Llatinoamèrica i el Carib, Orient Mitjà, Nord-Amèrica i Oceania. En el si de cadascuna d'aquestes regions hi ha cerca paral·lela per països.

Els tipus de fonts són: estadístiques, fonts primàries, imatges, mapes i didàctic-lúdic.

ADMINISTRATION OFFICE
7TH CIDUI

THE UNIVERSITY: AN INSTITUTION OF SOCIETY

Figura 3- Estructura del cercador

2- Cerca simple:

Permet una consulta lliure, de la mateixa forma que s'utilitza qualsevol cercador d'internet tipus google.

Figura 4- La cerca simple

ADMINISTRATION OFFICE
7TH CIDUI

THE UNIVERSITY: AN INSTITUTION OF SOCIETY

2- Cerca guiada:

Aquest mecanisme permet anar acotant els resultats fins assolir els registres desitjats. Per això cal triar la categoria o categories en cadascun dels blocs (període, regió o país i tipus de font). La cerca guiada es fa amb els mateixos criteris que amb el cercador. Al costat de cadascun dels criteris apareix el número de fonts presents a la base de dades.

En general, cadascuna de les fonts apareix amb una breu descripció i els corresponents links. Les dades apareixen qualificades en funció del seu nivell de rellevància. El mecanisme triat ha estat l'assignació de una, dues o tres estrelles en seqüència creixent en funció del seu potencial docent i riquesa documental.

Figura 5- La cerca guiada

"Base de datos de páginas web que contienen información y herramientas valiosas para la docencia en historia económica, social y política. También puede ser útil en actividades de investigación. Para realizar búsquedas utilice el [buscador](#) o comience a navegar las palabras claves que se muestran a la derecha. La sección [ayuda buscador](#) explica en detalle cómo realizar las búsquedas. Este es un proyecto del Grupo de Innovación Docente del Departamento de Historia e Instituciones Económicas de la Universidad de Barcelona."

Recursos disponibles(1168)

- **BBC - History - Winding Gear Animation**
Presenta una animación donde se recrea y explica el funcionamiento de esta máquina inventada en Inglaterra durante el siglo XIX.
http://www.bbc.co.uk/history/interactive/animations/windinggear/index_embed.shtml
http://www.bbc.co.uk/history/british/victorians/launch_ani_winding_gear.shtml
Relevancia:
★ ★ ★
- **BBC - History - The Beam Engine Animation**
Presenta una animación donde se recrea y explica el funcionamiento de esta máquina inventada en Inglaterra durante el siglo XIX.
http://www.bbc.co.uk/history/interactive/animations/beam_engine/index_embed.shtml
http://www.bbc.co.uk/history/british/victorians/launch_ani_beam_engine.shtml
Relevancia:
★ ★ ★
- **BBC - History - Paddle Steamship Animation**
Presenta una animación donde se recrea y explica el funcionamiento de esta máquina inventada en Inglaterra durante el siglo XIX.
http://www.bbc.co.uk/history/interactive/animations/paddlesteamer/index_embed.shtml
http://www.bbc.co.uk/history/british/victorians/launch_ani_paddle_steamship.shtml

Búsqueda guiada

Selecciona un término para iniciar la búsqueda

region o país

- Africa (120)
- Asia (145)
- Civilizaciones / Imperios Ant (33)
- Europa Escandinava (137)
- Europa Mediterranea (343)
- Europa Occidental (370)
- Europa Oriental y Balcanes (168)
- Latinoamerica y el Caribe (236)
- Medio Oriente (62)
- Norteamerica (344)
- más...

periodo

- Antigüedad (28)
- Alta Edad Media (23)
- Baja Edad Media (87)
- 1350-1500 (156)
- 1500-1600 (257)
- más...

tipo de fuente

- Estadísticas (674)
- Fuentes primarias (320)

ADMINISTRATION OFFICE
7TH CIDUI

THE UNIVERSITY: AN INSTITUTION OF SOCIETY

c) Results and/or conclusions

La finalitat del projecte era la millora de la formació i el rendiment acadèmic de l'alumne, reforçant el treball continuat individual i col·lectiu, afavorint el desenvolupament de competències i capacitats i fomentant l'aprenentatge participatiu mitjançant l'actualització, millora i adequació al nou marc definit per l'Espai Europeu d'Educació Superior (EEES) de la Guia Pràctica d'Història Econòmica Mundial.

La interacció entre el coordinador i els altres membres del projecte es va canalitzar en les habituals reunions docents del GIDC i del departament. En aquest sentit foren especialment profitoses les reunions plenàries que es van realitzar amb la totalitat del departament. La voluntat de l'equip de treball era que tots els docents es fessin seva la nova eina. La construcció de la base de dades, a part, fou objecte de reunions *ad hoc* amb els coordinadors de les principals assignatures del departament. La valoració final ha estat una base de dades, tot partint de les limitacions del qualsevol software, única en el camp de la docència de la història econòmica a nivell mundial. No existeix cap eina similar.

Els resultats esperats estan relacionats amb la finalitat del projecte i els seus objectius. En aquest sentit, el projecte pretén:

- 1) Que l'alumne acabi desenvolupant l'hàbit de treballar regularment de manera individual i col·lectiva, ja sigui a partir de les classes pràctiques presencials ja sigui reforçant el treball no presencial guiat pel professor.

ADMINISTRATION OFFICE
7TH CIDUI

THE UNIVERSITY: AN INSTITUTION OF SOCIETY

- 2) Que l'alumne s'aproximi a l'aprenentatge de l'assignatura de manera més participativa com a pas cap a la millora formativa i de rendiment de l'alumne.
- 3) Que l'alumne desenvolupi la capacitat interpretativa, reflexiva i d'interrelació en l'àmbit de la història econòmica a partir de l'anàlisi dels materials.
- 4) Que les classes siguin més dinàmiques i amb informacions i materials de darrera hora amb la utilització de les TIC.
- 5) Que l'alumne disposi de millors materials docents, actualitzats i més adaptats a les necessitats actuals d'aprenentatge en un intent de millorar la qualitat formativa i, a la llarga, de facilitar la seva inserció en el mercat laboral.

El fet que la base de dades estigui disponible únicament des de juny del 2011, d'acord amb el projecte, no permet una avaluació "fina". Per tant, les valoracions que es poden oferir responen a les actuacions realitzades en determinats grups. Especialment fou objecte d'utilització, de forma indirecta i molt guiada, el grup B-1 d'Història Econòmica d'Espanya del Grau d'Economia (durant el curs 2010-2011 i 2011-2012). En aquest cas s'utilitzaven eines docents extretes de la base de dades en el seu procés de pràctiques.

Les conclusions que es poden extreure d'aquest grup en particular són:

1-Reducció sensible de l'absentisme (la reducció es podria xifrar en un 10-15%). Les raons d'aquest procés vinculades al projecte es centren en els mecanismes de

ADMINISTRATION OFFICE
7TH CIDUI

THE UNIVERSITY: AN INSTITUTION OF SOCIETY

personalització. L'estudiant a l'abandonar, tot i que sigui parcialment, el seu anonimat es veu més impulsat a participar en la dinàmica de la classe.

2-Els resultats docents dels alumnes no varien en excés, però si que es “capturà” millor el nivell d'excel·lència. Les diferents eines derivades de la base de dades primen un seguiment molt personalitzat. Aquesta personalització, acompanya amb altres eines docents, permet establir amb certa claredat els nivells de formació dels alumnes i el seguiment dels continguts del curs.

3-El CV amb la intensificació de les eines “on line” esdevé utilitzat per la pràctica majoria del curs. Un percentatge situat al voltant del 50% ho fa diàriament i únicament no l'utilitzen amb assiduitat els alumnes que renuncien a l'avaluació continuada. En altres grups la participació és inferior, tot i que no en indicadors molt importants (entre el 5 i el 10%). Per als alumnes ha estat especialment estimulante veure els seus treballs o activitats en entorns “multidireccionals”. Això remet a la forta utilitat dels “fòrums”. Els alumnes aprenen de la feina dels seus companys. A les enquestes docents d'aquest grups hi havia frases com *“La prácticas realizadas son útiles ya que durante el proceso de llevarlas a cabo se asimilan muchos conceptos”*; *“Gran imaginació a l'hora d'idear exercicis avaluable, molta feina però s'acaba agraint!!”*; *“La utilització de dades durant la classe teòrica acompanyant el fil argumental”*. Aquest era justament l'objectiu del projecte, enriquir l'activitat docent amb noves eines. Per tant, la primera valoració és altament positiva.

4-La valoració dels docents implicats en el projecte és molt positiva, però sense caure en falses eufòries. La base de dades és simplement una eina que cal potenciar i adequar a les

ADMINISTRATION OFFICE
7TH CIDUI

THE UNIVERSITY: AN INSTITUTION OF SOCIETY

necessitats canviants de l'entorn acadèmic. Ja s'ha començat a treballar en els canvis a aplicar, a més de la seva actualització constant.

8. References

- Arbaugh, J.B.; Michael R. Godfrey, Marianne Johnson, Birgit Leisen Pollack, Bruce Niendorf, William Wresch, (2009), "Research in online and blended learning in the business disciplines: Key findings and possible future directions", *Internet and Higher Education*, 12, pp. 71-87
- Broad, M., Matthew, M, & McDonald, A. (2004), "Accounting Education Through an Online-Supported Virtual Learning Environment", *Active Learning in Higher Education* 5(2).pp.135-151.
- Evans, C.; Gibbons, NJ, Shah K and Griffin DK (2004), "Virtual learning in the biological sciences: Pitfalls of simply putting notes on the web", *Computers and Education* 43, pp. 49-61.
- Floud, Roderick; McCloskey, Donald, (1994), "Introduction to first edition" en *The Economic History of Britain since 1700. Second Edition. Volume I: 1700-1860*, (2ª), Cambridge University Press, Cambridge.
- Garrison, Randy; Vaughan, Norman D.. 2008, *Blended learning in higher education. Framework, Principles and Guidelines*, Jossey-Bass, San Francisco, CA.
- Gutiérrez, M. i A. Carreras-Marín (2011): 'Metodologías para potenciar el trabajo no presencial a través del campus virtual: la Historia económica mundial en un nuevo formato EEES' Publicaciones Universidad de Castilla-La Mancha, pp. 1-25.
- Kember, D. (1997), "A reconceptualisation of the research into university academics' conceptions of teaching", *Learning and Instruction* 7 (3), p. 255-275.
- Rogers, g. (2004) "History, Learning Technology and Student Achievement", *Active Learning in Higher Education*, 5(2), pp. 232-247.
- Tello, E. (coord.) (2006) *GUÍA PRÁCTICA D'HISTÒRIA. ECONÒMICA MUNDIAL*. Departament d'Història i Institucions Econòmiques. Edicions UB. Universitat de Barcelona.

ADMINISTRATION OFFICE
7TH CIDUI

